

LOUIS DE PAUW

EEN TERHAAGSE ATLEET IN HET INTERBELLUM

Louis De Pauw zag het levenslicht te Rumst op 23 januari 1904 als zoon van Petrus Antoon De Pauw, bijgenaamd "de kar", steenmaker van beroep, en Joanna Maria Van Bulck³.

De kleine Louis groeide op in Terhagen, waar het gezin een woning betrok in de Kerkenhoekstraat, nummer 14, gelegen op Eikerveld (Boven-Terhagen), op de noordelijke flank van de Rupeloever met vruchtbare landbouwgrond en kwaliteitshooiland.

Het is een feit dat de bewoners van Eikerveld en Hoog-Terhagen in het algemeen een kleine opmerkelijke gemeenschap vormden waar nu nog steeds een sluier van nostalgie over ligt. Kenmerkend voor de gemeenschap, was hun antiautoritaire en eigenzinnige levenshouding, mensen die zich van hun waarde bewust waren. Volgens Piet Van Aken natuurmensen en zelfs enkele notoire opstandelingen, mensen van vlees en bloed die zich gedroegen als mensen van vlees en bloed. Als het ware het leven herleid tot elementaire bestanddelen, hun arbeid en genot, aan beide gaven ze zich vol passie over. Hetgeen dan ook regelmatig tot conflicten met het gezag of de inwoners van het lager gelegen dorpscentrum leidde. (Piet Van Aken, *De onschuldige barbaren*, 1964)

In dit unieke wereldje groeide Louis op tot wie hij was: het no-nonsense type dat je recht in de ogen kijkt, wilskrachtig en vastberaden op het koppige af.

Hij was klein van gestalte maar ontwikkelde ter compensatie een enorm uithoudingsvermogen en een soepele kracht samen met een aangeboren talent voor hardlopen.

Dit talent voor het hardlopen moest haast wel genetisch bepaald zijn daar naast Louis nog meer uitmuntende atleten voorkwamen in de familie De Pauw, voornamelijk volle neven van Louis, allen schraal, snel en veerkrachtig, gebouwd voor uithoudingsvermogen en weerstand.

Het begin

Louis begon in de jaren twintig van vorige eeuw als junior deel te nemen aan loopwedstrijden en stratenlopen die in het interbellum ongemeen populair waren met duizenden toeschouwers langs de kant. Na zijn zware dagtaak op de steenbakkerijen van de gebroeders Van Bulck en Heylen te Terhagen vond hij nog de tijd om vol overgave te trainen en zich klaar te stomen voor avond- en weekendloopwedstrijden en marathons.

Door zijn kleine pezige gestalte, kon Louis ook niet ontsnappen aan een bijnaam, en iedereen noemde en kende hem als Paake. Hij sloot zich aan bij de Antwerpse atletieclub de Scheldelopers

³ Reusens, J., L. Vermeulen & K. De Voecht (2003). *Genealogie Van Bulck in de Rupelstreek*, p. 167, en RAA, BS Rumst, akte 7 van 23/1/1904.

(Scheldestraat 26 Antwerpen) en kwam uit in de categorie van de beroepslopers, die in tegenstelling tot de amateurs betaald werden met geldprijzen en daardoor niet in aanmerking kwamen voor deelname aan de Olympische Spelen van 1924 te Antwerpen.

Louis en zijn neven Antoon, Petrus en Frans De Pauw, allen geduchte marathonlopers, kwamen uit voor de Scheldelopers met als voornaamste tegenstander de Turnhoutse sportlopersclub (1922).

Deze Turnhoutse club had uitmuntende atleten in zijn rangen zoals Niklaas Maes, Van Bladel en de legendarische Henri Grandjean, bijgenaamd de Kazzer.

Andere concurrenten waren de gebroeders Cools, Karel en Julien uit Bazel (Kruibeke).

Voor de grote internationale loopwedstrijden en reuzenkoersen (meer dan 42 km) hadden al onze atleten ook af te rekenen met magistrale buitenlandse lopers. De voornaamste waren de Italiaan Perreti, de Pool Sewantowski en de Fransman Julien.

De carrière

Omdat het niet mogelijk is een volledig overzicht te geven van de toch wel indrukwekkende loopcarrière van deze kleine Terhagenaar geven we een korte bloemlezing uit enkele oude krantenverslagen uit die tijd, voornamelijk uit Sportwereld van de Vlaamse sportjournalist Karel Van Wijnendaele, pseudoniem van Karel Steyaert, (*Torhout 16-11-1882, +Deinze 20-12-1961).

In 1912 stichtte hij met enkele andere journalisten de sportkrant Sportwereld. Het jaar daarop werd hij hoofdredacteur en organiseerde hij ter promotie van zijn krant voor de eerste maal de Ronde van Vlaanderen. Nadat het blad tijdens de Eerste Wereldoorlog niet meer verscheen, hervatte Van Wijnendaele in 1919 zijn activiteiten in Sportwereld. Hij werd in 1925 mede-eigenaar en in 1931 eigenaar van het blad, tot het in 1939 evenals de Ronde van Vlaanderen overgenomen werd door Het Nieuwsblad. Tot zijn overlijden bleef Van Wijnendaele er de sportrubriek leiden.

Uittreksels uit diverse krantenartikels

Sportwereld 1 oktober 1926: Kontich loopkoers schaal Citrona limonade.

4 - Louis De Pauw

“Ook moet bijzonder vermeld De Pauw Louis, welke in form begint te komen en waarmede men zal rekening te houden hebben in Boom-Antwerpen, zo hij het ernstig begint te meenen”

Leopold Hirschman

Sportwereld 12 september 1927: Internationale marathon Basel

14 - Louis De Pauw

“De loopkoers is eene homerische strijd geweest op de af te leggen 44 km langen afstand.

Overall dichte massa's volk.

De Rock, De Pauw Louis, Van der Cloet, allen waardevolle mannen. Zij hebben hunne waarde bewezen, als zij achter zulke grote assen als Karel Cools, Nic Maes, Van Bladel enz. kunnen plaatsen”

Leopold Hirschman

Sportwereld 15 september 1928: Internationale semi-marathon Basel

6 - Petrus De Pauw

7 - Louis De Pauw

“De groote veldslag van Basel werd geleverd op eene semi-marathon afstand bij eene echte Senegaleesche hitte. Het was niet alleen heet maar ook zeer drukkend dus niet aangenaam om zulke zware loopkoers op de 6^{de} en 7^{de} plaats Petrus De Pauw, en Louis De Pauw, dus twee juniors welke zich voor onze Internationale Van Bladel plaatsen.

Welke de oorzaak is van de overrompeling onzer beroepslopers door de jongeren is niet beslist bekend, enkel zegt eene gewettigde veronderstelling dat velen onder hen het slachtoffer zijn van groothedswaanzin, eenige anderen uit gebrek aan oefening, anderen aan gebrek aan tijd, anderen uit misplaatste berekening en eenige andere uit gemakzucht”

Leopold Hirschman

Sportwereld 1929:

Grote Prijs Nash-Devaut.

Monstermarathon of Reuzenkoers

Gent - Brugge - Heyst - Knocke aan zee 72 km

1 - Jef Joos Borgerhout

2 - Louis De Pauw Terhagen

3 - Petrus De Pauw Terhagen

Sportwereld 15 september 1930: Monstermarathon Gent-Knocke 72 km

“In ons vorig nummer hebt ge gezien dat de Pool Sewantowski, en Louis De Pauw in Eecloo 9 minuten voor hadden op Van Bladel enz. En dat ze te Maldeghem om 12 uur 59 minuten belanden. In volle vaart gaat het nu naar Sint-Kruis en in de vlucht zien we te Sijseele Castarede reeds te voet gaan, terwijl Bernard in de gracht ligt te rusten... beiden zullen wat verder de pijp aan Marten geven. Bij zoo velen doet de vermoeienis zich reeds voelen.

Zelfs Louis De Pauw die verleden jaar (1929) op het laatst zoo prachtig was en eervol tweede eindigde, kan de Pool Sewantowski niet meer volgen zodat dezen laatsten alleen aan de leiding is.

Het is niet alleen Louis De Pauw die verachtert zulle.

O! neen, er zijn er velen tis er zelfs zoo hevig aan toe gegaan dat Locufier op de 2^{de} plaats is gekomen.

Te Dudzeele vinden we Sewantowski in de gracht, te lang gewacht om te eten schijnt.

14 - De Pauw Louis

Leopold Hirschman

Sportwereld 11 februari 1930: Antwerps Cross tournoi

2 - De Pauw Louis

“Daar de af te leggen weg ons niet toeliet de loopkoers te volgen, waren we verplicht geduldig te wachten, dan komt Talboom zegevierend binnen gestormd op 30 meter volgt Louis De Pauw beiden luidruchtig toegejuicht door de grote menigte!

Gerard De Nijs

Sportwereld 8 mei 1930: Bouchout Loopkoersen

2 - De Pauw Louis

“De seniors starten gezapig tot De Potter uitschiet en met Louis De Pauw voorsprong neemt, Correbeeck sprint erop en deze drie nemen meer dan 20 meter voorsprong terwijl van Blondel en Grandjean de rangen sluiten. Maes zal aan de 12 kilometer den aanval inzetten en komt op den eersten, even adem scheppen en weg is hij onhoudbaar.

Door de poging om Maes te volgen geraken de anderen allen achter en uiteen en zien we Louis De Pauw eenen prachtkoers leveren”

Antoine

Oorlogsprikelen

De Tweede Wereldoorlog maakte een spijtig einde aan de carrière van Louis als atleet, toen hij zwaar gewond werd te Dusseldorf in Duitsland waar hij samen met andere Terhagenaars zat ondergedoken voor de zware Amerikaanse bombardementen en artilleriebeschietingen op de stad.

In een poging om de Amerikaanse linies te bereiken op de andere oever van de Rijn stak het Terhaagse vluchtelinggroepje een brug over die vernield in het water lag.

De Amerikaanse troepen dachten met een Duitse uitval te doen te hebben en openden gelijk het vuur op hen, waarbij enkel Louis zwaar getroffen werd in zijn zij, de borst en het linkerbeen.

Na hun vergissing te hebben gemerkt namen de Amerikanen Louis en zijn vrienden mee achter hun linies waar hij de eerste zorgen kreeg, en later afgevoerd werd naar een hospitaal.

Zijn Terhaagse vrienden konden spoedig naar België terugkeren maar Louis heeft nog vele maanden in een hospitaal te Dusseldorf gelegen.

Na de oorlog is hij terug beginnen trainen en nam hij nog deel aan enkele kleine wedstrijden, maar kon nooit nog zijn vroegere niveau en fitheid halen. Met veel tegenzin is hij uiteindelijk gestopt met zijn sportloopbaan.

Louis De Pauw overleed op 29 april 1991 in het ziekenhuis Den Brandt te Boom en is begraven te Terhagen.

Literatuur en bronnen

- Burgerlijke stand Rumst 1904.
- De Pauw Maria. Privéarchief familie De Pauw-Sels Terhagen.
- Popelier, E. (1972). Literaire monografie Piet Van Aken.
- Reusens, J., L. Vermeulen & K. De Voecht (2003). *Genealogie Van Bulck in de Rupelstreek*. Rumst: Rumesta.
- Van Aken, P. (1938). Twee van't Gehucht.
- Van Aken, P. (1946). De Duivel vaart in ons.
- Van Aken, P. (1964). De Onschuldige Barbaren
- Popp, Kadastrale kaart, Rumst, 1858.

Rudy Schaerlaecken